

SZARVASI LAPOK

A TÁRSADALOM, KÖZGAZDASÁG ÉS IRODALOM KÖRÉBŐL.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 5 frt. — kr.
Félévre 2 frt 50 kr.
Negyedévre 1 frt 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELENIK

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési és hirdetési pénzek, úgy a lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra küldendők. Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetési díjak:

Egy háromhasabos petitors 5 kr
Kétszeri közlésnél 4 kr
Háromszori közlésnél 3 kr
Többszöri hirdetéseknel engedmény adatik. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

A nyílt-térben minden garmondsor díja 10kr.

A megyegyűlésről.

A májusi megyei közgyűlés egyike volt a leglátogatottabbaknak. Rég nem volt annyi és oly fontos tárgy a köztörvényhatósági bizottság asztalán, mint most; de valamennyi tárgy közül kiemelkedett a hónapok óta felmerült, és a megye hírlapjaiban többszöri megvitatott „megyei hitelintézet” ügye.

Nemcsak az eszme ujsága, hanem külföldi czéljának jelentősége s kivételének tervezett módja, mind olyanok, melyek alkalmasak voltak az érdeklődést felkölteni, sőt sokaknál nem csekély izgatottságot kelteni. Hiszen nem kevesebbről volt szó, mint a nyommasztó közgazdasági állapotok javítására egy oly pénzügyintézetet alapítani a megye útján, melyből a kisgazda és kisiparos olcsó pénzt kapjon, s a mely a nagy percentre dolgozó vidéki pénzügyintézeteknek versenyt csinálva, azok működését korlátozza, vagy pedig arra kényszerítse őket, hogy a kamatlábat szintén le szállítsák.

Mint a megbolygatott méhkas zsongó népe, nyüzsgölt-mozgott a tekintetes vármegye bizottsága: ki az eszme mellett lelkesült! ki a szerzett s jól jövedelmező takarékpénztári részvényeit feltette! ki az új megadózástól félt! ki a létesítés és cégjegyzés lehetőségén kételkedett. És e különböző érzelmek s gondolatok valóban kifejezést is nyertek. Alig nyitotta meg az elnök főispán a vitát e tárgyban, megkezdődött a nagy harc. A pénzügyintézet felállításának indítványozói nem kívántak egyebet, mint hogy a vármegye küldjön ki egy 20 tagú bizottságot, mely a tervet tanulmányozná és egy rendkívüli közgyűlésnek praecizirozva terjesztené elő; ellenzőinek vezérszónoka

azonban egyenesen azon indítvánnyal lépett fel, hogy a közgyűlés vegye le a kérdést a tárgysorról s térjen felette napirendre. Nem csoda, hogy az így előre állított ellentét általánosá tette az idegességet, egy-egy szenvedélyesebb kifejezés villáma, egy-egy közbezügott nem-tetszés moraja látni engedte, hogy nagy vihar van kitörőben, hanem mint nyáron a rekkenő hőségben hirtelen összegyülemelő sötét felhőket elhajtja, s a villamos levegőt váratlanul megtisztítja egy jótékony hűs szellő, a nélkül, hogy dúló szelvésszé fejlődne ki: úgy háritotta el a veszedelmet az a közvetítő indítvány, hogy küldessék ki a 20 tagú bizottság, de teljesen szabad kézzel, hogy a kérdést minden oldalról megvitatva és az indítványozók által benyújtott alapszabálytervezet által nem korlátozva, szabadon tanácskozzék a létesítendő hitelintézet felállításának szüksége vagy szükségtelensége felett.

Mi azt hisszük, hogy ez egyelőre a lehető legjobb megoldás. Mert hisz az elhírtelenkedés ép oly nagy hiba volna, ha az indítvány kellő alapos megbeszélés nélkül elfogadtatott, mintha egyszerűen elvetett volna. Mert vagy helyes és életrevaló az eszme, vagy nem; ha igen, akkor megérdemli, hogy hosszabban és alaposabban foglalkozzék vele a közvélemény, mert csak így létesíthető helyesen; ha pedig nem, akkor is szükséges, hogy megérlelt meggyőződés alapján, vettessék az el.

Mi nem vagyunk abban a helyzetben, hogy behatódó velefoglalkozás nélkül általánosan mondjunk a hitelintézet eszméje felett; hanem azt hisszük, hogy a pártatlan közvéleménynek adunk kifejezést, midőn a hitel tere, különösen ami a kamatláb magasságát illeti, határozottan nagy-

mérvű reform szükségét hangoztatjuk.

Tény az, hogy az általános gazdasági pangás közepette a közönségnek nagyobb-mérvű hitelre van szüksége; tény, hogy a vállalkozási szellem szunnyadása következtében sokkal több tőke hever országszerte felhasználatlanul, mint rendesen; tény, hogy a vidéki pénzügyintézetek, daczára, hogy magok igen csekély kamattal kapnak pénzt, azt a közönségnek aránytalanul nagy kamattal közvetítik. Ezek a körülmények tehát okvetlen felébresztik azt a gondolatot, hogy egy oly intézet, a mely a hitelszükségletet olcsóbb kamattal mellett vállalkoznék, és a ne tán heverő tőkék bevonásával képes is volna kielégíteni, kétségkívül nagy missiót teljesítené. A helyzet tehát az, hogy egy ily intézetre határozottan szükség van; csupán az a kérdés, vajon az alaptőke beszerzése s az intézetnek megyeileg való szervezése lehetséges-e?

Megvagyunk győződve, hogy a kiküldött bizottságban lesz annyi érzék a közgazdasági érdek iránt, miszerint a közjónak alá fogják rendelni saját egyéni érdekeiket azok is, a kik netán más intézeteknél levő részvényeikben lesznek érintve; más részről felteszünk róla annyi bátorságot is, hogyha meggyőződik az eszme kivihetelenségéről, el fogja azt vetni még akkor is, ha az olcsó hitelnyújtás népszerűsége mellett netán ellenszenvet ébreztene. X.

Levelezés.

Budapest, máj. 20. 1886.

A vidéken a májusi fagyok milliókra rugó károkat okoztak, de e nagy országos veszteség hatása nem látszik meg a főváros nyilvános életén az emberek még a legkölségesebb mulatságokban is nagy számmal vesznek részt a királyi dalmü-

TÁRZA.

Forgácsok.

Az egyes ember egy csep az élet nagy tengerén; a mely cseppet a véletlen felszínre dob, az fénylik, ragyog, csillog a napsugaraiban s büszkélkedik, mintha ő volna az egész tenger, pedig az a sok millió meg millió, senkitől meg nem látott csepp éppen úgy ragyogna, ha felül kerülve egy mákszemnyi fény jutna hozzá.

Száz szóval többet mond néha egy tekintet.

A jólét olyan, mint az egészség: teljes nagyságában akkor érezzük jóságát, mikor elvesztettük.

Lchet kin a nyomorban, lehet kin a fájdalomban, de a legnagyobb, a tantalusi kin csak az, mikor a lélek érzi, hogy nagyra van teremtve s a sors által ránevezített szűk légkörből nem tud kitörni.

Sok ember nevezhető tanultnak, de kevés — műveltnék.

Szellemet tett nélkül sohasem — de tettet szellem nélkül annál többet láttam.

Bizalom a bizalomnak nevelőanyja; szeretet a viszszeretnek apoló dajkája.

Sajátságos alkotása az istennek az emberi

szív! Szeretteink ajkáról egy tűszúrással felérő zokszó nagyobb fájdalmat okoz neki, mint az ellenségéről egy tördőzés — és viszont szeretteink ajkáról egy harmatcseppnyi mézesszó edesebb, mint az ellenség ajkáról egy tenger méz.

Nagy erdő az emberi szív; midőn már azt hisszük, hogy minden zegét-zugát jól ismerjük, épen akkor találunk benne olyan rejtett bokorra, a mit soha észre nem vettünk.

Az éji lepkének és az embernek sorsa egy. Valamint az a sötétből addig tör a világosság felé, mignem a szárnyait elperzselve a lángba hull: úgy az ember is addig tör a boldogtalanság sötétjéből a boldogság fénye felé, még egyszer beleesik a legnagyobb boldogság lánzába: a halálba.

Hányszor panaszkodik az ember ellenségei rozszakarata miatt; pedig sokszor legnagyobb rozszakarója az ember önmagának.

A pénz csak a zsebben van mégis a keblet dagasztja magasabb önértetre.

Sokan tiltakoznak kézzel-lábbal Darwinnak azon tana ellen, hogy a majmokból tökéletesültünk ennyire; a miatt meg csak nem is pirulnak, mikor az embert naponként latják majomnak lenni. Melyik a nagyobb szégyen?

Addig boldog az ember, mig tud lelkesedni

s.épre, nagyra s e mellett örülni tud egy, kis virágnak is.

A természet havát a meleg — a barátság és szerelem havát pedig a hideg olvasztja el.

Néha faj az embernek, hogy mások nem ismerik meg, sokszor pedig mit nem adna érette, ha némelyek meg nem ismernék.

A hol a karhatalom kezdődik, ott a jog — végződik.

Nincs ember hiba nélkül. De olyan rossz ember sincs, a kiből valami jó ne lenne.

Ahoz, hogy valaki politikai elveihez mindenkor tántoríthatatlanul ragaszkodjék és nézetei az idővel együtt cseppet se változzanak, vagy politikailag nagy érettség, vagy nagy éretlenség kell.

Az emberekkel legtöbbször úgy vagyunk, mint a ruhákkal: még újak és használhatjuk, addig nagyon kedvesek, mikor pedig már kopottak s hasznukat nem vehetjük — eldobjuk.

Azon nők és férfiak, kiknek minden második szavok a szív a legszívtelebbe, mert tapasztalás szerint az ember arról beszél legtöbbet, a mije hiányzik.

Megnézni igen szép a leányt béli ruhában de megszeretni akkor legtanácsosabb, mikor konyhakötő van előtte.

ház, mostanig példa nélküli föléigazott helyárai dacára, megtelt, ha Wilné és Mierzvinsky énekeltek: a löversenyter gyepe, a vasárnapi futtatásokkor, ezerek tolongtak; a méregdrága diszlamakomákon nem marad üres hely az asztalnál — egyedül a harmadik operabál bukott meg kellő számu résztvevők hiányában. Persze! minden szakértő előre látta ezt; csak hogy Keglevich István gr. intendans oly nyakas ember, aki a legjobb tanácsra sem hallgat: s így az elkerülhetetlen bukást jóvendők jóakaró előterjesztései dacára megtartotta a májusi opera-álarcos-bált.

Álarcos táncvigalom májushoz — Budapest! Hogy ez sikerüljön nálunk, még távol van a déliek mulatnivalóságától a mi közönségünk mulatózó vágya. Olaszországban, ahol a farsangon az utcákon is hemzseg az álarcosok serege, pompásan sikerült volna a májusi álarcos bál; de sőt jól ütött volna ki az Kairóban is, mint „fantázia” (az egyiptomiak minden ilyen műveltséget annak neveznek) Budapest azonban egyedül a tudatlan francia útleírók előtt azon földrajzi pont, ahol a Nyugat Kelettel ölelkezik: tehát Keglevich gróf álarcos táncvigalmának meg kellett buknia.

Wilné „Hunyady László”-ban már kétszer lépett fel az évadban. Már igen gyakran hallottuk a művésznőtől Szilágyi Erzsébet gyönyörű szerepét énekelni, azonban szebben mint ezúttal, sohasem. A művésznő önmagát multa felül s a szó legszorosabb értelmében remekelt a rendkívül nehéz áriában, melyet a zeneszerző La Grange Pesten tartott vendégszerelése alkalmából a nevezett világhírű énekes-nő számára írt az 50-es években. Hallottuk ezen áriát La Grange-tól, hallottuk felejthetetlen emlékü Beza Idánktól; mindketten kitűnők voltak: de Wilné felettük áll. Mikor az ária végén a magas „esz”-et bámulatos erővel vette és sok, sok másodpercen át egyenletes erővel kitarotta, oly riadó taps (dacára, hogy József főherceg családja páholyukban volt) zúgott fel a házban, minőt csak ritkán hallottunk.

A löversenyek, mostanig sok érdekes futamot nyújtottak; persze! voltak meglepetések is. A legkellemetlenebb a Szarvas-Hunyady istálló méltán híres háromévesének „Remember”-nek leveretése volt. E lö oly biztos nyerőnek volt tekintve, hogy a fogadásokban 2300 frtot tettek rá 100 frt ellen azaz a benne bizók 2300 frtot veszélyeztettek, hogy esetleg 100 frtot nyerjenek. Nagyon érdekes volna, ha „Remember” lovarja Whyat, sajtópört indítana egyik napilapunk ellen, amelynek tudósítja őt részegnek állította; ez okból játszott volna el biztosnak hitt győzelmét.

Azért volna kívánatos, — sport szempontból — hogy Whyat beperelje az illető ujdondást, mert napilapjaink tudósítói vadabbnál vadabb sporthírelesekkel találnak olvasóik elé: ha egyet közülök a törvénytörés híre gyártása, illetőleg elítélés, valószínű, ezen utalatos hazudozások megriktulnának.

Munkácsy Mihály remek képe, „Mozart végpercei”, nagy érdeklődést kelt maga iránt még az udvarnál is. Mikor a király megtekintette azt, Trefort miniszter is a képcsarnokban volt. Az uralkodó és miniszterének e találkozását illetőleg most rendkívül pikáns tartalmu beszélgetésről szól a főváros ezerszavu „fama”-ja, és csiripelnek minden eres alatt Budapest verebei. Ugyanis, a király megtekintette Károlyi Gábor gróf ott készülő arcaképet is és állítólag, kérdést intézett Trefort miniszterhez, hogyan áll az ország egyik legbotrányosabb ügye, a Károlyi contra Károlyi milliós

pör. Trefort, akit egyenessége miatt mindenki nagyon tisztel, bizony mitsem szépugetett e botrányon és közölte az uralkodóval, hogy az alperecek közönséges (sajnos!) dolgot követtek el szegény fivérökön: kijátszották őt az örökségből, hogy nekik annál több jusson az atyok által szerzett milliókból. Persze! Gábor gróf neje sem heregnő, sem grófnő; ez volt a csunya eljárás főoka.

A király rendkívül sokat ad a becsületességre minisztere fölvilágosításai tehát szerfölött lehangolták őt, — ezt csiripelik a budapesti verebek.

A pénzügyér bátor tettének dicsérésével kívánom levelemet bezáni: Szapáry gróf oly hatalmas fricskát adott a bécsieknek, melytől azoknak orra sokáig fog vérezni. A „Magyar-Lovar-Egylet” az idén is adott ki ugynevezett „Kincsem sorsjegyet” a honi telivér lötenyészítés emelése céljából. A kapzsi bécsiek, akik minden hasznot kizárólag magok akarnak zörevágni, megtiltatták az osztályok pénzügyér által e sorsjegyek nyilvános elárúítását egész Ausztriában Persze! ezáltal jelentékeny kárt okoztak honi lötenyészítésünknek.

A bécsiek azonban kapzsiak; tehát ők nem engedték ugyan meg a „Kincsem-sorsjegyek” nyilvános elárúítását Ausztriában, de azért elárúztatták a budapesti és nagyobb vidéki városaink piacát a „Wiener Pferde-Loterie” sorsjegyeivel. Szapáry Gyula gróf e sorsjegyeket elkoztatta Jól tette. Köszönetet mondunk neki e bátor tettéért. A bécsiek most azáltal kívánnak busszút állani, — hogy hadat üzennek a „Magyar-Lovar-Egylet”-nek; minthogy azt hiszik, ennek unszolására eselkedett Szapáry gyula gróf így.

A „Magyar-Lovar-Egylet” elnöke Károlyi Gyula gróf. Nemrég a „Pesti Napló”-ban Horvath Miklós báró „nyitlivel”-ben szólította föl a Károlyi fivéreket örökösödési-pörüknek, becsületbírósg útján való elintézésére Gábor gróf rögtön megfelelt e felszólításnak, örömet beleegyezvén az ügy ily módon történendő rendezésébe; ámde Gyula gróf még mindig — tehát már napok után — nem utasította vissza a tekintélyes hírlap útján nyilvánosan ellene emelt vádat. A bécsiek hát e miatt indítványozni akarják, hogy Gyula gróftól kizárják a „Wiener-Jockey-Club”-ból.

Ez bizony botrány volna! Mily jó verébnek lenni; azok röplüni tudván, még a „Wiener-Jockey-Club” magas emeleten nyíló ablakain át is bekandikálhatnak s így, ah! ily botrányok készültéről is tudomást szerezhetnek magoknak, hogy azt a közönségnek — kicsiripeljék.

SZEMERE ZOLTÁN.

Ujdonságok.

— **Nyilvános köszönet!** A szarvasi járásbírósg előtt tanuként kihallgatott Menzer Mór, Silberstein Fülöp, Bárány Miklós és Izrael Jakab urak a részökre megállapított 2—2 frtnyi tanudijukat iskolánk javára ajánlván fel a 8 frtot megkaptuk, s a nemes szívű uraknak köszönetünket nyilvánítjuk. A szarvasi izr. iskolaszék elnöksége.

— **Vizsgák** a tanyai- vagy külső ev. iskolák vizsgái holnap május 24-én veszik kezdetüket. A belső városi iskoláknál pedig egy héttel később nt. Schulez Jenő körlelkész elnökleté alatt, szokás szerint a templomban fognak azok megtartatni.

— **Megérkeett.** A legillatosabb évszak érkezését jelentik a fejlődő rózsák, s a mindenki által kedvelt akác virágzása. Munkálkodnak is a méhek serényen, hogy a kedves illatot „kézzelfoghatóvá” tegyék az önző ember számára!

jutna, akkor az igazaknak még a pokolban sem maradna hely.

A szerelemnek az egyes emberekre ép oly különféle hatása van, mint az italnak; a búsat viggá, — a vigat komorré, a szilajat csendes emberré, a bárányszelidet pedig olykor vérszomjazó tigrissé változtatja át.

A valódi nagyság, akár közléről, akár távolról nézzük, mindég nagy marad; a hétköznapi lélek olyan mint a torony: bizonyos távolból igen nagyot közléről pedig alig látunk belőle valamit.

Bármily tudományában való jártasság szerzhet az embernek tiszteletet, becsülést embertársai előtt, legtöbbré azonban az viheti az életben, a ki a legnagyobb tudományt: az emberrel való bánásmód titkát, elsajátította.

A családi béke villámhárítója a nő; a legtöbb esetben ő tőle függ: becsapjon-e az egyetlenlenség villama a házba, vagy sem.

A szerető, munkás és takarékos nő az égi áldások koronája.

A jó gondolat kalitkába zárt ritka madár; ha egyszer kiröppent, vajmi nehéz újra megfogni.

BALOG ISTVÁN.

— **A szarvasi keresk. csarnok folyó hó 4-én** tartotta rendes évi közgyűlését, melynek főbb tárgyai voltak, az új tisztviselők választása és az alapszabályok módosítása. Megválasztottak, elnöknek: Mojszik János, alelnöknek: Kácsér Vilmos, titkár: Kácsér Zsigmond, pénztárnok: Klein Ignátz. Választmányi tagokul megválasztottak: Mázor József, Husserl Lipót, Bárány Miklós, Menzer Mór, Nyácsik Soma és Grimm Mór urak. Az alapszabályok a jelenlegi viszonyoknak megfelelőleg módosítottak, nevezetesen, az eddigi „Keresk. Csarnok” helyett a többség kívánatára „A szarvasi keresk. Testület” cím fogadtatott el; az eddig létezett szakosztályok, mint itt nem célra vezető töröltettek, a helyett ezentul egyenesen a választmány fogja elintézni az összes szakmákhoz tartozó ügyeket; ezen kívül még több szakaszon lényeges módosítások tettek. A módosított alapszabályok legközelebb felterjesztetnek jóváhagyás végett a kir. ministeriumhoz.

— **Megörült.** Cs. szarvasi pintér a kórházban megörült s onnan kiszabadulván a várost befutotta több helyütt károkat okozott, mire elfogták s őrizet alá helyezték.

— **Öngyilkosság.** Szmétán Fülöp b. gyulai köztisztviselőben álló fűszerkereskedő és gyufa gyár tulajdonos f. hó 19-én Budapesten a „magyar király” szállodában kivégezte magát, mely szándékáról B.-Gyulan lakó családját egy előzetesen póstára tett levélben értesítette. — Özvegye több gyermekei és unokái gyászolják a szerencsétlent, ki, a mint hírlik pénzügyi zavaraiiban — mely tulajdonképen nem volt oly nagy — követte el a végzetes tettet. A hullát a Rokusba szállították. A számos tagú bánatos család felútatott, még egyszer látni azt kiből oly sokat vesztett.

— **Választás.** Parti Ferenc megyei főpénztárnok lemondása folytán, — megyei főpénztárnokká Banhauer György megyei alszámvevő a f. hó 17-én kezdetét vett megyei közgyűlésen egyhangulag megválasztott; míg az ekként megüresedett megyei alszámvevői állásra szavazás lett elrendelve Jantyk Mihály megyei közigazgatási gyakornok és Dáimel Lajos kir. folyamammérnöki gyakornok között, Jantyk kapott 47, Dáimel 103 szavazatot, és így az utóbbi szavazat többséggel megyei alszámvevőnek lett megválasztva.

— **Jub. láló** megyebizottsági tag. Egy nem minden napi, kellemes intermezzo adta magát elő Békésmegye törvényhatósági bizottsága ez évi tavaszi közgyűlésének első napján f. hó 17-én a mikor is a mindenki által szeretett és tisztelt Tatay Jani bátyánk (tót-komlósi gyógyszerész) néhány perecre kikéri a közgyűlés becses türelmét és figyelmét, s kijelenti, hogy ő ez alkalommal — mint a ki 25 év óta megyebizottsági tag Békésmegyében — jubilálni óhajt, még pedig életében ezen 25 éves forduló időszakot azon tényével akarja megörökíteni, emlékeztetéssé tenni, hogy le tesz a közgyűlés — illetve az elnökölő főispán ur elé 100 frtot a békésmegyei tisztviselők nyugdíjintézete alapja javára, másodsorban pedig letesz egy 100 forintos „alapítvány levelet” melyben a Tótkomlós községi iskolákban a magyarmelvben legszebb előhaladást tanusító jó tanulók között kiosztani óhajtja az alapítványi tőke évi 6%-át minden évben míg ő él e kellemes és nemes functiot maga óhajtja teljesíteni, halála után pedig, ugy az alapítványi összeg megőrzését és gyümölcsötését, — mint annak kamatainak — az alapítvány levél értelme szerint, évenkénti felhasználását — Békésmegye alispánjára óhajtja ruházni. — Mi természetesebb hogy az ily nemes lélekről ujabban bizonyosságot tevő ténykedés, vagy a jelen esetben jubilálást a megye és fő- és alispánja köszönettel fogadták; mely napnak emléke, s a két rendbeli nemes adományérti köszönet jegyzőkönyvbe lett iktatva.

— **Nyugdíjazás.** Parti Ferenc lemondott megyei főpénztárnokot a megye közönsége, elég nagy-lelkűen évi 500 forint nyugdíj élvezetében részesíteni határozta, még pedig nem is nyugdíjalap — mely azt el nem bírta — hanem m. tartalék alap terhére.

— **Békésmegye** törvényhatóságánál a t. évi májusi közgyűlésen a 2-ik napon megejtett tisztviselő választások iránt annyira érdeklődött a nagyközönség, hogy ez alkalommal a karzaton számos tagú diszes hölgykoszorú volt látható.

— **Kinevezés.** A megye főispánja, a mult héten lefolyt megye közgyűlésen, a szarvasi szolgabírósgnál alkalmazásban levő Boros Pál közigazgatási gyakornokot, tiszteletbeli szolgabírói segédgé nevezte ki.

— **Részvét nyilatkozat.** Békésmegye közönsége ez idei tavaszi közgyűléséből az elhunyt Dr. Pauler Tivadar volt m. kir. igazságügyi minister bánatos családjának, feliratban részvétét fejezte ki.

Irodalom és művészet.

Legtartalmasabb lap ma közlismérés szerint a Pesti Hírlap, melyben a komoly közleményeket a mulattatókkal találjuk vegyítve, kivétel nélkül minden nap, s ez képezi épen fölényét az ugynevezett lepedő-lapokkal szemben; mert benne megtaláljuk az országgyűlési tudósítást oly terjedelemben, mint a legnagyobb lapokban, de mellette ott találjuk az ülések szellemes mulattató külön rajzát is Mikszáth Kálmán tollából, amivel aztán egy más lap sem dicsékedhetik; vezércikke.

a legkitünőbb publicisták írják s tárcáit a legjobb írók és journalisták; nagy gondot fordít a szerkesztőség a hasznos tudnivalókra is, mely czélra a tudományos apróságok s a kertészeti és mezőgazdasági melléklapok szolgálnak; azonkívül az előfizetők minden héten külön zene-mellékletet is kapnak. Valóban a hírlapolvasó közönség nagy és örvendetes megszapordásáról tanuskodik, hogy enyit nyújthat egy lap havi 1 frt 20 krért s negyedévre 3 frt 50 krért, mely összeg a Pesti Hírlap kiadóhivatalának (Budapest, Nádor-utca 7. sz.) küldendő, a hol a hónap bármely napjától kezdve elő lehet fizetni. A kiadóhivatal levelező lapon nyilvánított óhaja bárkinek egy hétig ingyen mutatványszámokat is küld.

Gazdaság, ipar és kereskedelem.

Assicurazioni Generali. Lapunk hirdetés rovatában közöljük az említett társaság 1885. évi zárszámadásait. Ezek úgy az üzletforgalom terjedelmé, valamint az elért nyereség nagysága, nemkülönben jelentékeny tartalékoknak előrelátó és gondos gyűjtése és elhelyezése által egyaránt imponáló hatást gyakorolnak. Oly számok találunk azokban, minőket csak egy nagy aranyu nemzetközi társaság képes kimutatni, mely a biztosítási üzlet összes ágait egyforma gondnal és az új kor összes műszaki eszközeinek felhasználásával üzi. A díj és illetékbevétel az összes biztosítási ágakban 14.064.237 frt 75 kr. volt; az elhelyezett tőkék 1.206.179 frt 12 kr. jövedelmet hoztak. Az 1885-ben kifizetett 39.575 kar 9.042.351 frt 17 kr. igényelt. E szerint tehát a Generali fennállása vagyis 1831 óta 598.156 káresetben 187.465.689 frt 68 kr. kártérítési összeget fizetett ki, miből eskákis hazánkra 96.566 káresetben 31.376.780 frt 99 kr. összeg esik. A tiszta nyereség 1.344.588 frt 55 kr. összeget ért el. Ebből a tulajdonké-

peni biztosítási üzlet csak 577.074 frt 80 kr. eredményezett vagy más szóval az összes forgalom mintegy 4%-át jövedelmezte, mely tény szelő bizonyítékát képezi annak, hogy a Generali díjtételei igen mérsékeltek, míg kárbeesései igen kulánsak. Az érintett tiszta nyereségből 141.844 frt 68 kr. az értékpapírok árfolyam ingadozására alakított tartalékhoz, 348.622 frt 75 kr. pedig az ingatlanok tartalékajához esatoltatott, mely javadalmazásokkal az első alap 987.419 frt 61 kr-ra, a második alap pedig 1.055.768 frt 40 kr-ra emelkedett. A díjtartalékok 1.308.258 frt 84 kr. szaporítottak és 21.484.851 frt 23 kr. tekintélyes összeget értek el. Az intézet összes biztosítékajai 1.788.140 frt 38 kr. nyi gvarapodást mutatnak és 1885. december 31-én 33.279.016 frt 21 kr. tesznek, melyek a leggondosabban és a legjobb értékekben vannak elhelyezve, úgy hogy még a legaggodalmasabb biztosítottat is biztonsága iránt teljesen megnyugtathatják. Az összes díjtartalékok ily busás javadalmazása mellett a társaság mégis azon helyzetben van, hogy a 315 frttal befizetett részvényre 310 frank vagyis 124 frt osztalékot aranyban fizet. Ezen körülmény, valamint a Generali köztudomásu méltanyossága, garantiat szolgáltnak a mellett, hogy a társaságnak már is nagy aranyu üzlete még mindig fog emelkedni; de ezen haladás már biztosítva is van a tárczájában levő a jövő években esedékes 22.438.112 frt 70 kr. nyi díjkötelezvényekkel a tűzbiztosítási ágban, valamint a 89.320.807 frt 12 kr. tőkebiztosítással, tűzbiztosítással az életbiztosítási ágban. A közgyűlésen a társaság tisztviselői is új választás alá estek és a társaság magyar igazgatótanácsosai Hegedűs Sándor és Korizmic László urak egyhangulag újra megválasztattak.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Mihály József
Főmunkatárs: Bolygó.

510-1888 tkvszám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi hogy **Füchsel Bernát** önkényes árverési ügyében a b. gyulai kir. tvszék (a szarvasi kir. jbiróság) területén levő Szarvas községében fekvő a szarvasi 4227 számú tjkvben foglalt Füchsel Bernát nevéen álló A + I. rszám. a. (2263-64) hrsz. 474 □ öl beltelkes házra az árverést 1634 frt-ban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1886. évi június hó 7-ik napján dél előtt 9 órakor Szarvas község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 163 frt 40 kr. készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. jbiróság mint tkv. hatóság Szarvason 1886. mártius hó 15-én.
KONTUR JÓZSEF, kir. járásbíró.

BUDAPEST, KOTZÓ PÁL üllői-ut 18. sz.

A J Á N L J A:

Legujabb kitünő szerkezetű s szilárd anyagból készült gépeit.

!! Különös figyelemre méltók!!

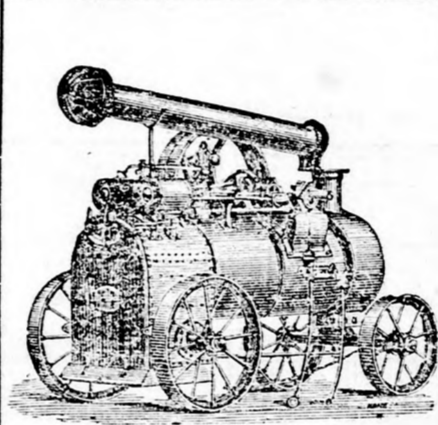
R. GARRETT & SON **R. GARRETT & SON**

Compound gőzmozgonyait **kitünő gőzmozgonyait**

könnyen hozzáférhető, kiváló szilárd tartányok nélkül hajlított fedélű tűzszekrényvel

40% tüzelőanyag takarítással

Olcsó árak

Legjobb s legujabb szerkezet, szilárd anyag, tartósság egy évi jótállás

!! Különös figyelemre méltók!!

R. GARRETT & SON **JÁRGÁNYCSÉPLŐI**

Világhírű cséplői,

szab. 4-szer fordítható acél dobsi-
nekkel. Többet és jobban dolgozni
egy gyártmány sem képes.

tisztító szerkezet és a nélkül
kapcsolatban Kotzó-féle szab.
harangjörgányokkal

stb. stb. 6-3

Kedvező fizetési feltételek.

SALGÓ-TARJÁNI

TÖMÖR (darabos) és KOCZKA-SZÉN.

A közeledő cséplési idény alkalmából ajánljuk a t. cz. gazdászoknak

LOCOMOBILGÉPEK FÜTÉSÉHEZ

legjobb sikerrel alkalmas és évek óta elismert

tömör- darabos és koczka-szenünket

kivánatra minden vasuti állomásra szállítva és legolcsóbb árak mellett.

SALGÓ-TARJÁNI KÖSZÉNBÁNYA-RÉSZVÉNY-TÁRSULAT

BUDAPESTEN, JÓZSEF-TÉR 12. szám alatt,

10-2 Az igazgatóság.

FARKAS MÓR

ránkos-csizma és cipő-árak gyára kicsinyben és nagyban „a vadász eszmához” Budapest, király-utca 44. sz.

Van szerencsém n. é. vevőimnek tisztelettel tudomásukra juttatni, miszerint az eddig kis-diófa-utca 7. sz. alatt létezett cipő-árak gyáramat és gazdagon felsze.

relt lábbeli
árak gyári
raktáramat
nagyban és

kicsinyben Király-utca 44. sz. alatt nyitottam meg, mely alkalommal bátorkodom előnyösen ismert

Uri-, női- és gyermek-lábbeli

gyártmányaimat ajánlani. Készítményeim elegáns kivitel tartósság és mint az alább közölt részletes árszabály mutatja, jutányosság által tűnnek ki.

Cipő-árak hölgyeknek:	Regatta-cipők finom
Fin. lasting cugostopán 3.-	lasztíngból . . . 2.20.
zergebőrből . . . 3.25	fin. zergebőrből . 2.50.
kiából . . . 4.-	vászon tonrista drapp . 2.50.
lakkbőrről . 4.-	

Cipő-árak urak részére:

Jó vichsbőrből . . . frt 3.20	Kid borjubőr fejjel . 4.50
Mainzi borjubőrből . frt 4.-	lakkbőrről . . . frt 5.-

Zergebőr regatta frt 3.50, Pincécipők lasztíngból vagy zergebőrből frt 2.50, Gyermekcipők 1 fittól fölfelé, női komótcipők frt 1.20-tól, fölfelé, ránkos-csizmák 2 fittól fölfelé valamint a többi árak is a legjutányosabb ár mellett.

FARKAS MÓR

Cipő-árak-gyára, Budapest király-utca 44. sz.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek és a nemetsző árak készséggel visszacséréltetnek. 6-1

Értesitem a n. é. közönséget, hogy nyári idényre nálam hidegfürdő különféle zuhanykészülékkel naponta vehető.

Hölgyek részére délután.
Férfiak részére délelőtt.

Egy fürdés ára 15 kr.

Tisztelettel

3-1 **Robiczek Károly.**

István főherczeg I. rangu szálloda.

Van szerencsém a főbb uri rendek és a t. cz. utazó közönséggel tudatni, hogy az

„I S T V Á N F Ö H E R C Z E G”

szállodat Budapesten, Ferencz-József rakpart a magy. kir. tud. akadémia közelében átvettem és semmi költséget sem kíméltem, hogy ezt teljes új berendezés megszerzése által egy első rangú szálloda magasságára emeljem és ezáltal ennek régi hírnevét továbbra is megszilárdítsam. Midőn tehát szállodámat a főbb uri rendek és a t. cz. utazó közönség kegyes figyelmére ajánlom, főtörekvésem lesz a t. vendégeim megelégedését olcsóság, tisztaság és pontos kiszolgáltatás által megnyerni és megtartani, és ennél fogva kérem új vállalatom támogatását, mely tisztelettel

4-4 **F R A N C I S W.**
szállodatulajdonos.

HIRDETÉSEK.

ASSICURAZIONI GENERALI ISSS. ÉVI MÉRLEGE KIADÁS.

Nyereség- és veszteség-számla az A mérleghez. (1885.)

A tétel neve	BEVÉTELEK			KIADÁSOK		
	frt	kr	frt	kr	frt	kr
1. Díjtartók a múlt évről:	193,408.95		294,064.97		294,064.97	
a) tüzbiztosítás	193,408.95					
b) szállítmánybiztosítás						
2. Tartók oly károkról, melyek 1884. decz. 31-én meg függőben voltak:	46,474.25		64,166.13		64,166.13	
a) tüzbiztosítás	46,474.25					
b) szállítmánybiztosítás						
c) jegybiztosítás	1134					
3. Díjak a törlesztés levonásával:	62,912.08		101,001.58		101,001.58	
a) tüzbiztosítás	62,912.08					
b) szállítványbiztosítás	12,846.53					
c) jegybiztosítás	23,260.97					
4. Kötényilletékek:	2,304.30		31,485.28		31,485.28	
a) tüzbiztosítás	2,304.30					
b) szállítványbiztosítás	12,846.53					
c) jegybiztosítás	6,414.71					
5. Tőke elhelyezések jövedelme:	3,334.76					
a) Ertekekre adott előlegek kamatai és osztalékai	21,782.21					
b) Kamatok váltószámításból, folyó számlától és ágió	6,822.99					
6. Nyerem. egyenleg különf. értékesítések folytán		2,874.99		2,874.99		
a) tüzbiztosítás		8,618.97		8,618.97		
b) szállítványbiztosítás						
c) jegybiztosítás						
7. Az állam és más értékpapírok többleterteke az 1885. decz. 31-iki állomány szerint számítva		24,826.16		24,826.16		
A tüzbiztosításra az 1885. decz. 31-iki állomány szerint számítva						
Osszesen	199,886.79	32,465.05	134,163.05			
1. Viszontbiztosítási díjak:	228,281.53					
a) tüzbiztosítás	43,437.21					
b) szállítványbiztosítás	63,220.83					
c) jegybiztosítás	121,623.49					
2. Károk:	347,821.57					
a) tüzbiztosítás kifiz. károkozások tart. meg ki nem fizet. károkról	2,641,598.13					
b) szállítványbizt. kifiz. károkozások tart. meg ki nem fizet. károkról	413,443.03					
c) jegybiztosítás kifiz. károkozások tart. meg ki nem fizet. károkról	373,461.92					
3. Díjtartók 1885. december 31-én meg folyó	183,394.99					
a) tüzbiztosítás	109,638.92					
b) szállítványbiztosítás	73,756.07					
4. Az év folyamán fizetett járulékok:	61,704.96					
a) tüzbiztosítás	34,821.08					
b) szállítványbiztosítás	18,257.47					
c) jegybiztosítás	7,626.41					
5. Kezelési költségek:	7,025.05					
a) tüzbiztosítás	10,447.81					
b) szállítványbiztosítás	1,664.93					
c) jegybiztosítás						
6. Adók és illetékek:	918,511.85					
a) tüzbiztosítás	20,987.96					
b) szállítványbiztosítás	631.27					
c) jegybiztosítás	17,902.62					
7. A nyugdíj és előleg pénztár kamatai	22,738.30					
8. Kétes követelések leírása	5,188.61					
Nyereség	13,638.55					
Osszesen	13,638.55	32,465.05	134,163.05			

Nyereség- és veszteség-számla a B mérleghez — Életbiztosítási osztály. (1885.)

1. Díjtartók a múlt évről:	183,327.42		178,616.89		178,616.89				
2. Tartók függő károkról	32,071.53		33,635.10		33,635.10				
3. Díjbevételek:	2,851,094.88		35,852,222.22		35,852,222.22				
a) halálrepre szóló biztosításokról	512,215.40								
b) megélesre szóló biztosításokról	361,211.84								
c) évszámlákra szóló biztosításokról	391,212.97								
4. Köténydíjak	391,212.97								
5. Díjtartók átadott viszontbiztosításokra	371,839.63								
6. Elhelyezett tőkék jövedelme:	10,708.24								
a) jelzálog követelések kamatai	6,822.99								
b) Ertekekre adott előlegek kamatai	4,924.72								
c) Állam- és más értékpapírok kamatai	2,934.91								
d) Folyó számlák kamatai	271,529.85								
e) Az átlaghoz tiszta jövedelme	11,212.39								
f) Életbiztosítási költségekre adott előlegek kamatai	10,882.99								
összesen	77,209.96		77,209.96		77,209.96				
7. Nyerem. egyenleg különf. értékesítések folytán	23,673.39								
a) tüzbiztosítás	23,673.39								
8. Az állam és más értékpapírok többleterteke az 1885. decz. 31-iki állomány szerint számítva		11,018.52		11,018.52					
Osszesen	22,070.42	42,465.07	230,635.44						
1. Viszontbiztosítási díjak	14,011.43								
2. Fizetésekre esedékes biztosításokért:	2,282,211.51								
a) halálrepre szóló biztosításokért	572,949.24								
b) megélesre szóló	1,332,197.67								
c) járadékokért	377,064.60								
Levonva a viszontbiztos. fejében	2,056,380.07								
3. Kötény-visszavásárlások	39,425.97								
4. Díj- és költségek:	140,236.17								
a) Halálrepre szóló bizt. segélyre adék	368,182.22								
b) Megélesre szóló bizt. számláira	1,051,631.83								
c) Járadékfizetés	3,614.74								
összesen	2,203,408.99								
Levonva a kiegészítési részteleket	42,004.81								
Nettó-járadék	1,961,404.18								
5. Orvosi fizetendők az év folyamán	3,793.14								
6. Költségek kifizetve	3,476.17								
7. Adó és helyez	41,885.83								
8. Kamatok a nyereménnyel biztosítottak javára	17,229.62								
9. Leírás kétes követelésekre	25,829.26								
Nyereség	38,347.90								
Osszesen	1,999,752.08	42,465.07	230,635.44						

Az ASSICURAZIONI GENERALI vagyonállása 1935. december 31-én.

VAGYON	A		B		Összesen	%	TEHER	A		B		Összesen
	frt	kr	frt	kr				frt	kr	frt	kr	
1. A részvényesek biztosított adósszelei	183,700		18,750		365,000		1. A aptóke	262,500		262,500		
2. Ingatlan bírték:							2. Tőkésített nyereménytartalék	111,552.59		105,772.23		
a) városi telkek			470,487.09		783,978.61		3. Tartalék az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	2,000.00		73,319.02		
b) földbirtokok [gazdasági leltárral]			314,232.52				4. Tartalék az értékpapírok árfolyam ingadozásának fedezésére	2,000.00		2,000.00		
c) 1885. december 31. meg nem adott gazdasági termékek a társaság földbirtokaitól			11,952.44		11,952.44		5. Ingatlan tartalék	105,578.40		1,655,766.40		
d) Kötésnök a társaság életbiztosítási költségeire			197,196.71		208,361.71		6. Tartalék a kétes követelések fedezésére	3,000.00		3,000.00		
e) Aktív előjárulékok és jelzálog által biztosított, a felek halálakor felleendő tőkék vételára			47,055				7. Rendkívüli rendelkezés alatti nyeremény-tartalék	31,535.35		63,270.70		
4. Kautózo jelzálogilag biztosított tőkék-költségek ingatlanokra a jelzálog sz. alba tartozók kivételével			1,691,278.95		1,701,072.21		8. a) Díjtartók meg érvényben lévő biztosításokra az A mérlegben	211,373.74		211,373.74		
a) folyó			1,691,278.95				b) Ertekekre adott előlegek	1,673,477.49		1,673,477.49		
b) hátralékos			9,793.26				9. Tartalék bejelentett de december 31-én meg ki nem fizetett károkról:					
5. Kötésnök letéteményezett állam- és más értékpapírokra	133,472.78		111,331.29		244,804.07		Az A mérlegben	6,634.42		6,634.42		
6. Állam- és más értékpapírok [A melléklet]	394,621.73		1,033,317.96		1,427,939.69		A B mérlegben	39,825.91		39,825.91		
7. Váltak a társaságban	284,068.57				284,068.57		10. Osztalék a nyereménnyel biztosítottak javára			45,172.85		
8. Előlegek a jelzálogosztálynak [alapsz. I. c. z. e. pont]			40,670.72		40,670.72		a) A hivatalnok nyugdíj-pénztárának vagyona	7,561.45		7,561.45		
9. Penzek folyó számlán különböző bankoknál és hitelintézeteknél			40,670.72		40,670.72		b) A hivatalnokok ellátási pénztárának vagyona	1,682,531		1,682,531		
10. Készpénzeslet a triestini és velencei igazgatóságok pénztárában	167,302.84		228,193.10		395,495.94		11. Jelzáloghitelzők					
11. Készpénzeslet a hókói pénztárban	77,908.68		2,019.33		106,478.07		12. Egyenleg a viszontbiztosítottok számláján	42,259.35		2,019.33		
12. Maradvány a viszontbiztosítottok számláján	8,654.12		4,211.12		12,865.24		13. Egyenleg az intézet főkönyvének számláján	11,449.71		1,813.57		
13. Maradvány az intézet főkönyvének számláján	9,067.79		1,193.43		10,261.22		a) Hitelzők költségei számláján	55,420.49		7,072.25		
14. Maradvány az A mérleg folyó számláján	815,329.72		2,924.76		101,804.48		b) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	5,294.53		3,778.46		
15. Adóssók különböző címek alatt	38,189.32		27,437.08		65,626.40		14. Gidomi alapítvány	481.94		481.94		
a) Adóssók jelzálog költségekre hátralékos kamatokkal			485.96		485.96		15. Girard alapítvány	5143.30		5143.30		
b) Letétek kezesség és biztosíték gyanánt	62,004.56		33,778.46		95,783.02		16. Felosztható nyeremény	536,325.55		257,325.41		
16. Díjtartók átadott életbiztosításokra			371,839.63		371,839.63		Le: Aktivál a vonatkozó nyeremény-tartalék javára	43,182.74		17,401.86		
17. Bitorzát és vaszkerevények a társaság összes hitvártaliban, czegetáblák, papír és nyomtatvány az összes rakárakban							Összesen	11,549.81		230,635.44		
18. Elhelyezett jutalékok a törlesztendő szervezési költségek							A jövő években lejárandó tüzbiztosítási díjak	frt 22,438.112.70				
Osszesen	1,617,665.03		2,811,164.25		4,428,829.28							

Az 1885. december 31-én a jövő évekre érvénybe maradó díjkötelezők értéke: frt 22,438,112.70

A cs. kir. szab. Assicurazioni Generali központi igazgatóság Trisztben: Besso M., Dr. Calabi E., Dr. Maurigonato L., Bárány József, Somlami S., Segrè V., Bárány József, A vezérigazgató: Besso József, Magyarországi vezérigazgató Budapestben az intézet 8. járási házában, Dorottya-utca 10. sz.

Bővebb zár-, valamint kárkimutatások az alatti ügynökségnél kaphatók. Ugyanitt felvilágosítások legnagyobb készséggel adhatók és biztosítási ajánlatok a tűz-, jég- és életbiztosítás ágazatokban a legszolidabb feltételek és legolcsóbb díjak mellett eszközöltetnek.

A szarvasi ügynökség **Grimm Gyula.**

Legjobb minőségű

**Gépolajok, Szaponária gyapjamosó-por,
Szaponária-gyökér, paraffin kocsikenő, zsák,
ponyva stb.**

Szávoszt Alphons,

az orsz. magy. gazd. egyesület pártfogása alatt álló
termény-, mag- és bizományi üzletében
Budapest, V. ker. Arany János-utca 11. szám.

HIRDETÉS.

Alólirott, ki női ruhaszabászati
tanulmányaimat B.-Csabán befejez-
tem, vállalkozom mindennemű
női ruhák
elkészítésére a legújabb divat szerint.

3-2 **Kalmár Juli.**

Lakásom **KALMÁR SOMA** úr
házánál 1287. házszám alatt.